

Obsah

Seznam použitých zkratek	9
Úvod (<i>L. Holubec, sen.</i>)	13
1 Epidemiologie kolorektálního karcinomu (<i>L. Holubec, sen., L. Pecen, L. Holubec, jr.</i>)	15
Literatura	17
2 Etiologie a patogeneze kolorektálního karcinomu (<i>L. Holubec, jr., L. Holubec, sen., R. Pikner</i>)	19
2.1 Hereditární faktory	19
2.2 Exogenní faktory	19
2.3 Predisponující změny	19
2.4 Rizikové skupiny	20
2.5 Vznik kolorektálního karcinomu	20
2.6 Biologická aktivita nádoru	22
2.6.1 Patofyziologie metastatického procesu	23
2.6.2 Faktory metastatického procesu	25
2.7 Klasifikace nádorů	31
2.7.1 Anatomické dělení (dle lokalizace)	31
2.7.2 Staging	31
2.7.3 Histopatologický grading	33
Literatura	33
3 Patologie epitelových nádorů kolorekta (<i>M. Ludvíková, L. Holubec, jr.</i>)	37
3.1 Histologie střevní stěny	39
3.2 Klasifikace nádorů	41
3.2.1 Epitelové nádory	41
3.3 Intestinální polypózní syndromy	48
3.3.1 Familiární adenomatózní polypóza (FAP)	49
3.3.2 Gardnerův syndrom a Turcotův syndrom	49
3.3.3 Hereditární nepolypózní kolorektální karcinom (Lynchův syndrom I a II)	49
3.3.4 Muirův-Torrého syndrom	50
3.3.5 Peutzův-Jeghersův syndrom	50
3.3.6 Juvenilní polypóza	50
3.3.7 Crowdenův syndrom	51
3.3.8 Cronkhiteův-Canadové syndrom	51
3.3.9 Hyperplastická polypóza	51
3.3.10 Inflamatorní polypóza	52

3.3.11 Lymfoidní polypóza	52
Literatura	53
4 Screening kolorektálního karcinomu (L. Holubec, sen., L. Holubec, jr.)	57
4.1 Screening asymptomatických jedinců nad 45 let věku	57
4.2 Screening vysokorizikových skupin obyvatel	58
Literatura	59
5 Prognóza kolorektálního karcinomu (L. Holubec, jr., O. Topolčan)	61
5.1 Klasické ukazatele prognózy	61
5.2 Prognostické faktory biologické aktivity nádoru	62
Literatura	63
6 Laboratorní diagnostika kolorektálního karcinomu <i>(L. Holubec, jr., O. Topolčan, M. Pešta)</i>	65
6.1 Klasické biochemické parametry	65
6.2 Nádorové markery	65
6.2.1 Využití nádorových markerů pro screening	66
6.2.2 Význam nádorových markerů pro primární a diferenciální diagnostiku	66
6.2.3 Význam před- a pooperačních hodnot nádorových markerů	66
6.2.4 Význam nádorových markerů pro kontrolu efektu terapie	67
6.2.5 Význam nádorových markerů v průběhu pooperačního sledování	67
6.2.6 Faktory ovlivňující stanovení a interpretaci nádorových markerů	69
6.2.7 Doporučený postup sledování a vyhodnocení nádorových markerů	70
6.3 Genetická diagnostika kolorektálního karcinomu	70
6.3.1 Metody používané v genetické diagnostice u sporadických forem kolorektálního karcinomu	72
6.3.2 Techniky molekulární genetiky v diagnostice kolorektálního karcinomu	73
6.4 Průtoková cytometrie v diagnostice kolorektálního karcinomu	74
Literatura	75
7 Radiodiagnostika kolorektálního karcinomu (B. Kreuzberg)	79
7.1 Konvenční radiodiagnostika	79
7.1.1 Irigoskopie	79
7.1.2 Pasáž gastrointestinálním traktem	80
7.2 Ultrasonografické vyšetření	81
7.3 Počítačová tomografie	81
7.4 Magnetická rezonance	83
Literatura	87
8 Endoskopické vyšetření tlustého střeva a rektu <i>(J. Koželuhová, L. Holubec, sen.)</i>	89
8.1 Anoskopie, rektoskopie	89
8.2 Koloskopie	89

8.2.1	Indikace koloskopie	90
8.2.2	Kontraindikace koloskopie	90
8.2.3	Příprava nemocného, premedikace	90
8.2.4	Endoskopická polypektomie	91
8.2.5	Možnosti paliativní endoskopické terapie	94
8.2.6	Postavení koloskopie ve screeningových a dispenzárních programech	94
8.2.7	Závěr	95
	Literatura	96
9	Endosonografie rektu (Z. Chudáček)	97
9.1	Benigní léze	98
9.2	Maligní tumory	99
	Literatura	101
10	Chirurgická léčba kolorektálního karcinomu (L. Holubec, sen.)	103
10.1	Anatomie tlustého střeva a konečníku	103
10.2	Klinický obraz karcinomu tlustého střeva a rektu	107
10.2.1	Rakovina pravé poloviny tračníku	107
10.2.2	Rakovina levé poloviny tračníku	108
10.2.3	Rakovina rektu	109
10.2.4	Rakovina anu	109
10.3	Příprava nemocných před operací s kolorektálním karcinomem	110
10.4	Karcinom tračníku	110
10.4.1	Elektivní výkony	110
10.4.2	Akutní výkony	116
10.4.3	Dvoudobé resekce	117
10.4.3	Paliativní výkony	119
10.5	Karcinom rektu a rektosigmoidálního přechodu	120
10.5.1	Elektivní výkony	120
10.5.2	Paliativní výkony	130
10.5.3	Léčba recidivujících karcinomů tračníku a rektu	132
10.5.4	Léčba plicních metastáz u nemocných s karcinomem rektosigmatu	133
11	Karcinom anu (L. Holubec, sen.)	135
11.1	Prekancerózy	135
11.2	Karcinom análního okraje	135
11.3	Karcinom análního kanálu	135
11.4	Terapie karcinomu anu	136
	Literatura	136
12	Chirurgická léčba jaterních metastáz kolorektálního karcinomu (V. Třeška)	139
12.1	Předoperační diagnostika metastáz	139
12.2	Indikace k resekci metastáz	140

12.3	Chirurgická anatomie jater	141
12.4	Typy jaterních resekcí	142
12.5	Základní principy operací jater	144
12.6	Komplikace jaterních resekcí	144
12.7	Další chirurgické metody léčby metastáz	145
12.8	Časování chirurgických výkonů pro metastázy	146
	Literatura	146
13	Chemoterapie a radioterapie kolorektálního karcinomu	
	<i>(J. Fínek, L. Holubec, jr.)</i>	149
13.1	Adjuvantní chemoterapie pro karcinom kolon	149
13.1.1	Systémová adjuvantní chemoterapie	149
13.2	Adjuvantní léčba pro karcinom rekta	149
13.2.1	Radioterapie	150
13.2.2	Radiochemoterapie	150
13.3	Léčba pokročilého kolorektálního karcinomu	150
13.3.1	Léky používané u kolorektálního karcinomu	150
13.3.2	Nové léky u kolorektálního karcinomu	151
13.3.3	Nová kombinační schémata v léčbě	153
13.4	Neresekční léčba jaterních metastáz	153
13.4.1	Intraarteriální chemoterapie do hepatické arterie	153
13.4.2	Chemoembolizace	154
	Literatura	155
14	Prevence a dispenzární péče (L. Holubec, jr., O. Topolčan)	157
	Literatura	158
	Rejstřík	161